

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5466/2537

นางสาว วา ส นา กว้าง ทะเลผู้ร้อง นาง แ หล่ม คุณ ฉนวนผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 29, ป.พ.พ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำว่า "บุคคลวิกลจริต" ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 เดิม (มาตรา 28 ใหม่) นั้นมิได้หมายเฉพาะถึงบุคคลผู้มีจิตผิดปกติหรือตามที่เข้าใจกันทั่ว ๆ ไปว่าเป็นบ้าเท่านั้น แต่หมายรวมถึงบุคคลผู้มีกิริยาอาการผิดปกติเพราะสติวิปลาส คือ ขาดความรำลึก ขาดความรู้สึก และขาดความรับผิดชอบด้วย เพราะบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถประกอบกิจการของตนหรือประกอบกิจการส่วนตัวของตนได้ จ. ไม่รู้สึกตัวเองและพุดจารู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้างซึ่งแพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคสมองฝ่อ หรือสมองเสื่อมขั้นรุนแรงไม่สามารถรักษาให้หายได้ ตลอดจนไม่อาจปฏิบัติการกิจส่วนตัวได้แสดงให้เห็นว่า จ. เป็นคนไม่มีสติสัมปชัญญะไร้ความสามารถที่จะดำเนินกิจการทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตนเองได้ พอถือได้ว่าเป็นบุคคลวิกลจริตตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 เดิม(มาตรา 28 ใหม่) แล้ว

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นบุตรบุญธรรมของนางสาวจิว กว้างทะเล นางสาวจิวป่วยเป็นโรควิกลจริตความจำเสื่อมและหลงลืมพุดจาเลอะเลือนไม่สามารถสื่อและเข้าใจความหมายใด ๆ ได้ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และไม่มีสติสัมปชัญญะที่จะทำนิติกรรมได้ ต้องมีคนคอยช่วยเหลือ ประณินบัณฑิตุแล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้นางสาวจิวเป็นคนไร้ความสามารถโดยตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลศาลชั้นต้นประกาศนัดไต่สวนตามระเบียบแล้วผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นพี่สาวร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนางสาวจิว ผู้คัดค้านเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูนางสาวจิวและนำไปให้แพทย์โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมารักษาก็เป็นผู้อนุบาลโดยพฤตินัย ส่วนผู้ร้องไม่เคยอุปการะเลี้ยงดูนางสาวจิว และเมื่อนางสาวจิวเป็นบุคคลวิกลจริตก็ไม่เคยนำไปให้แพทย์รักษาพยาบาล ผู้ร้องเป็นเพียงบุตรบุญธรรมมีสิทธิเพียงรับมรดกเท่านั้น ไม่เป็นผู้สืบสันดานอย่างแท้จริงของนางสาวจิวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอขอให้ยกคำร้องขอของผู้ร้อง และมีคำสั่งให้นางสาวจิวเป็นคนไร้ความสามารถโดยตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้อนุบาลศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นางสาวจิว กว้างทะเล เป็นคนไร้ความสามารถให้อยู่ในความอนุบาลของผู้ร้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29, 30ผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาว่านางสาวจิวเป็นคนไร้ความสามารถหรือไม่ เห็นว่า คำว่าบุคคลวิกลจริตตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 เดิม (มาตรา 28 ใหม่) นั้น มิได้หมายเฉพาะถึงบุคคลผู้มีจิตผิดปกติ หรือตามที่เข้าใจกันทั่ว ๆ ไปว่าเป็นบ้าเท่านั้นไม่ แต่หมายรวมถึงบุคคลผู้มีกิริยาอาการผิดปกติเพราะสติวิปลาส คือ ขาดความรำลึก ขาดความรู้สึก และขาดความรับผิดชอบด้วยเพราะบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถประกอบกิจการของตนหรือประกอบกิจส่วนตัวของตนได้ เมื่อข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของผู้ร้องฟังได้ว่านางสาวจิวไม่รู้สึกตัวเอง และพุดจารู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง ซึ่งแพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคสมองฝ่อหรือสมองเสื่อมขั้นรุนแรงไม่สามารถรักษาให้

หายได้ ตลอดจนไม่อาจปฏิบัติภารกิจส่วนตัวได้แสดงให้เห็นว่านางสาวจิ๋วเป็นคนไม่มี
สติสัมปชัญญะไร้ความสามารถที่จะดำเนินกิจการทุกอย่างด้วยตนเองได้พอถือได้ว่าเป็น
บุคคลวิกลจริต ตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 เดิม (มาตรา 28
ใหม่) แล้วพิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

องค์คณะ

เจริญ หัตถกรรม · นาม ยิ้มแย้ม · สุวรรณ ตระการพันธุ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5466/2537>